

شغل‌های یکساعته در آمار اشتغال

براساس شیوه مرسوم آمارگیری بیکاری و اشتغال در کشورمان، هر فردی که یک ساعت در هفته کار کند، شاغل محسوب می‌شود. از سوی دیگر، بیکار فقط شامل حال افرادی می‌شود که از سه هفته قبل از آمارگیری جویای کار بوده‌اند.

جام&ZWNJ;جم نحوه سنجش نرخ بیکاری را بررسی می&ZWNJ;کند

شغل&ZWNJ;های یکساعته در آمار اشتغال

براساس شیوه مرسوم آمارگیری بیکاری و اشتغال در کشورمان، هر فردی که یک ساعت در هفته کار کند، شاغل محسوب می‌شود. از سوی دیگر، بیکار فقط شامل حال افرادی می‌شود که از سه هفته قبل از آمارگیری جویای کار بوده&ZWNJ;اند.

این تعاریف حداکثری از اشتغال و حداقلی از بیکاری، موجب ارائه آمارهای انحرافی نسبت به وضعیت اشتغال و بیکاری در کشور شده است. به&ZWNJ;عنوان مثال، در حالی که مطابق تعاریف مرکز آمار، تعداد بیکاران در کشور حدود سه&ZWNJ;میلیون نفر است، اما در واقع اگر آمار دانشجویان، سربازان، افراد ناامید از کار، افراد مشغول به مشاغل کاذب و افراد دارای مشاغل ناقص را هم جزو جامعه بیکاران به حساب آوریم، جمعیت بیکار در کشور چند میلیون نفر بالاتر از رقم اعلام&ZWNJ;شده می&ZWNJ;رود.

کارشناسان هم معتقدند مرکز آمار باید در کنار آمارهایی که بر مبنای تعاریف استاندارد از بیکار و شاغل ارائه می&ZWNJ;دهد، آمارهای واقعی و ملموس بیکاری در جامعه را نیز ارائه کند تا سیاستگذاران کشور براساس واقعیات آماری، تصمیم&ZWNJ;گیری کنند.

به گفته کارشناسان، باید تعریف دقیق و واقعی از شغل ارائه شود؛ زیرا بسیاری از کارهای موجود در جامعه که در گزارش مرکز آمار جزو مشاغل محسوب می&ZWNJ;شود، کارهایی است که دارای حداقل درآمد، شرایط نامناسب و بدون بیمه است و در واقع، میلیون&ZWNJ;ها نفر در کشور از سر ناچاری به این مشاغل کاذب روی آورده&ZWNJ;اند و دولت باید در برنامه&ZWNJ;ریزی&ZWNJ;های خود، ایجاد شغل مناسب و شایسته برای این اقشار را هم لحاظ کند.

6 میلیون بیکار داریم

علی دهقان&ZWNJ;کیا، نماینده کارگران در شورای&ZWNJ;عالی کار با انتقاد از آمار بیکاری مرکز آمار به خبرنگار ما گفت: اکنون اعلام می&ZWNJ;شود سه میلیون بیکار در کشور وجود دارد، اما این تعداد با در نظر گرفتن افرادی است که در هفته حدود یک ساعت فعالیت دارند و اگر این ملاک تعریف بیکار تغییر کند حتماً آمارهای اعلامی از سوی مرکز آمار با تغییرات زیادی همراه خواهد بود.

وی با بیان این&ZWNJ;که افرادی که به عنوان کارگر در هفته یک ساعت مشغول به فعالیت هستند، نمی&ZWNJ;توانند زندگی خود را اداره کنند، تصریح کرد: دولت با تعریف متفاوت از بیکاری قصد دارد آمارهای خوبی را برای دلخوش کردن مردم ارائه کند، اما واقعیت این&ZWNJ;است که حدود شش&ZWNJ;میلیون بیکار در کشور داریم و این تعداد دو برابر آماری است که مرکز آمار اعلام کرده است.

دهقان&ZWNJ;کیا ادامه داد: دستمزدهایی که برای کارگران در نظر گرفته می&ZWNJ;شود، بسیار حداقلی است و خانوارهای فقیر و متوسط می&ZWNJ;توانند زنده بمانند، اما خبری از زندگی نیست. در این شرایط تهدیدات زیادی از جمله فسادهای اجتماعی، فرهنگی و طلاق در جامعه بیشتر خواهد شد.

نماینده کارگران در شورای&ZWNJ;عالی کار با اشاره به این&ZWNJ;که افرادی باید شاغل محسوب شوند که روزانه هشت ساعت مشغول به فعالیت باشند، گفت: اکنون دولت اعلام می&ZWNJ;کند این تعریف در سازمان جهانی کار عنوان شده، اما در کشورهای پیشرفته که افراد با یک ساعت کار، شاغل محسوب می&ZWNJ;شوند هم از رفاه اجتماعی بالایی برخوردارند و هم هزینه درمان و سلامت آنها رایگان است. ضمن این&ZWNJ;که برخی از افراد جویای کار می&ZWNJ;توانند با یک ساعت کار، حقوق کمی برای گذران عمر دریافت کنند.

علی‌زنجی؛ اکبر لبافی‌نژاد؛ معاون سابق وزیر کار هم به خبرنگار ما گفت: دولت به‌زنجی؛ دلیل این‌زنجی؛ که عضو سازمان بین‌المللی کار شده، باید قوانین آنها را اجرا کند، اما واقعیت این‌زنجی؛ است که کسی با یک ساعت کار در هفته نمی‌تواند زندگی خود را اداره کنند. وی با اشاره به برخی مشاغل مانند پزشکان تخصصی که با یک ساعت فعالیت در هفته می‌توانند زندگی خوبی داشته باشند، ادامه داد: در بخش کارگری یک ساعت کار در هفته نمی‌تواند آینده خوبی را در پی داشته باشد و باید رویه و تعریف شاغل تغییر کند.

لبافی‌نژاد تصریح کرد: در کشورهای پیشرفته بیکاری به صورت کلان اعلام می‌شود و دسته‌بندی‌بندی‌های در این زمینه وجود دارد.

به عنوان مثال گفته می‌شود تعدادی از جامعه بیکار مطلق هستند و بخشی دیگر تنها دو ساعت در هفته مشغول به کارند. برخی دیگر نیز در ماه یک هفته مشغول به کار هستند و این رویه تا همه بخش‌های شاغل ادامه خواهد داشت و افرادی که به‌زنجی؛ صورت کامل سرکار هستند هم اعلام می‌شود. در این صورت دولت می‌تواند سیاستگذاری بهتری برای ایجاد اشتغال و بهبود فضای کسب و کار داشته باشد.

معاون سابق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: در ایران باید تعاریف بیکاری به صورت بومی تغییر کند و همین رویه کشورهای پیشرفته در داخل نیز پیاده‌سازی شود. اکنون بعد از معضل بیکاری، شاغلان فقیر هم بخشی از مشکلات را شامل می‌شود و دولت برای رفع این موضوع باید اقداماتی انجام دهد.

تعریف بیکاری تغییر کند

عباسعلی زالی، رئیس سابق مرکز آمار با تاکید بر این‌زنجی؛ که تعریف بیکاری و شاغل باید در مرکز آمار با تغییراتی همراه باشد، به خبرنگار ما گفت: مرکز آمار به‌زنجی؛ دنبال تغییر تعریف بیکاری و شاغل بوده، اما دولت و دستگاه‌های که باید این موضوع را تأیید می‌کردند با این تغییر مخالف هستند.

زالی ادامه داد: کشورهای غربی اکنون عنوان می‌کنند افرادی که یک ساعت در هفته مشغول‌زنجی؛ به کار هستند جزو جمعیت شاغل محسوب خواهند شد و این قانون در ایران نیز پیاده‌سازی شده، اما جزئیات این قانون در نظر گرفته نشده است.

وی افزود: افرادی که در کشورهای غربی با یک ساعت کار در هفته شاغل محسوب می‌شوند از حمایت‌های اجتماعی و بیمه‌های بیکاری برخوردارند و می‌توانند با یک ساعت در هفته زندگی خود را اداره کنند اما در ایران هیچ‌زنجی؛ کدام از جزئیات این بخش‌ها شامل بیمه بیکاری و حمایت‌های اجتماعی اجرایی نشده و تنها بخش تعریف شاغل که به نفع دولت بود، پیاده شده است.

رئیس سابق مرکز آمار با اشاره به این‌زنجی؛ که هر چه زودتر این تعریف باید تغییر کند، گفت: به نظر می‌رسد افراد شاغل باید در روز چند ساعت فعالیت شغلی داشته باشند و در آن زمان شغل موقت، شغل پاره وقت و شغل تمام‌وقت تعریف شود که تعریف هر کدام جداگانه خواهد بود.